

pieczęć LPWIS w Gorzowie Wlkp.

Znak sprawy: HP.1611.5.2015

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE Z KONTROLI W POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W ŻARACH

1. **Data kontroli:** 15 grudnia 2015r.

2. **Kontrolowana komórka organizacyjna PSSE:** Sekcja Higieny Pracy

3.1. **Imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby/ osób przeprowadzających kontrolę zgodnie z upoważnieniem LPWIS** – upoważnienie nr KD-222.7.106.2015 z dnia 9 grudnia 2015r.:

- Kinga Przysiecka - starszy asystent Oddziału Higieny Pracy,
- Renata Gralak - starszy asystent Oddziału Higieny Pracy.

3.2. **Imię i nazwisko osoby/ osób biorących udział w kontroli ze strony PSSE w Żarach:**

- Irena Karpińska - starszy instruktor higieny,
- Aneta Kuchcik-Bober - młodszy asystent.

4. **Zakres kontroli (w tym przedmiot i okres objęty kontrolą):**

- ocena prawidłowości prowadzenia nadzoru nad warunkami pracy,
- ocena prawidłowości prowadzenia postępowań w sprawach chorób zawodowych.

5. **Ustalenia z kontroli:**

Bieżący nadzór sanitarny w zakresie higieny pracy sprawują w PSSE w Żarach dwie osoby zatrudnione na cały etat: Irena Karpińska - starszy instruktor i Aneta Kuchcik-Bober - młodszy asystent oraz jedna osoba wspomagająca (niezatrudniona w Sekcji) zajmująca się wyłącznie statystyką – Grażyna Olkiewicz. Do końca maja 2015r. w Sekcji na stanowisku starszego instruktora higieny zatrudniona była Pani Krystyna Jeleń. Radca prawny dostępny jest raz w tygodniu.

Ocena prawidłowości prowadzenia nadzoru nad warunkami pracy.

W 2015r. (stan na dzień kontroli) przeprowadzono 126 kontroli w 97 zakładach pracy (68 kontroli planowanych, 55 kontroli sprawdzających, 3 kontrole interwencyjne).

PPIS w Żarach w 2015r. w zakresie higieny pracy wydał 28 decyzji z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego, 41 decyzji płatniczych, 15 decyzji zmieniających termin wykonania obowiązku, 8 decyzji umarzających, 4 decyzje uchylające oraz 2 postanowienia o sprostowaniu omyłki pisarskiej w decyzji płatniczej.

W 2015r. nie wpłynęło żadne odwołanie (stan na dzień kontroli).

W Sekcji Higieny Pracy prowadzone są w formie papierowej następujące rejestry:

- protokołów,
- decyzji nakładających obowiązki,
- decyzji płatniczych,
- postanowień o nałożeniu grzywny,
- postanowień różnych,

- zawiadomień o zamiarze wszczęcia kontroli,
- decyzji uchylających i przedłużających termin.

Podczas kontroli przeanalizowano akta następujących zakładów pracy:

-
-
-

W dniu 18 czerwca 2015r. upoważnieni przedstawiciele PPIS w Żarach przeprowadzili kontrolę w zakresie oceny narażenia pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia, w tym: rejestrów czynników szkodliwych dla zdrowia oraz kart badań i pomiarów tych czynników, wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia, dokumentacji oceny ryzyka zawodowego, zaświadczeń lekarskich dotyczących badań profilaktycznych pracowników. W wyniku kontroli stwierdzono:

- brak rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia oraz kart badań i pomiarów tych czynników,
- brak aktualnej oceny ryzyka zawodowego, uwzględniającej wszystkie czynniki środowiska pracy występujące na stanowisku spawacza i szlifierza przy wykonywanych pracach,
- brak aktualnych wyników badań i pomiarów drgań miejscowych działających na organizm człowieka przez kończyny górne na stanowisku szlifierza.

Protokół z kontroli został podpisany przez Prezesa zarządu firmy w dniu 23 czerwca 2015r.

Pismem z dnia 24 czerwca 2015r. PPIS w Żarach zawiadomił stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego w związku ze stwierdzonymi podczas kontroli nieprawidłowościami natomiast pismem z dnia 7 lipca 2015r. poinformował stronę o zakończeniu postępowania.

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami PPIS w Żarach wydał decyzję administracyjną z dnia 17 lipca 2015r. nakazującą usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli. Jednocześnie PPIS w Żarach wszczął postępowanie administracyjne w sprawie opłaty za czynności kontrolne zakończone wydaniem w dniu 10 sierpnia 2015r. decyzji płatniczej sporządzonej na podstawie kalkulacji opracowanej zgodnie z zarządzeniem nr 1/2014 Dyrektora Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Żarach z dnia 24.01.2014r. Decyzja płatnicza została wydana po uprawomocnieniu się decyzji merytorycznej.

W dniu 2 października 2015r. upoważnieni przedstawiciele PPIS w Żarach przeprowadzili kontrolę sprawdzającą wykonanie nałożonych obowiązków, w wyniku której stwierdzono, że zostały one wykonane.

W aktach zakładu znajduje się metryka sprawy, w której widnieje: data podjętej czynności; oznaczenie osoby podejmującej daną czynność; określenie podejmowanej czynności; wskazanie identyfikatora dokumentu w aktach sprawy, do którego odnosi się dana czynność.

Dnia 8 października 2015r. upoważnieni pracownicy PSSE w Żarach przeprowadzili kontrolę w zakresie realizacji oceny narażenia pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia, w tym: rejestrów czynników szkodliwych dla zdrowia oraz kart badań i pomiarów tych czynników, wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia, dokumentacji oceny ryzyka zawodowego związanego z wykonywanymi, zaświadczeń lekarskich dotyczących badań profilaktycznych pracowników. W wyniku kontroli stwierdzono brak aktualnych wyników badań i pomiarów hałasu oraz zapylenia na stanowisku stolarza.

Dnia 14 października 2015r. wysłano, za potwierdzeniem odbioru, zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego w związku ze stwierdzonymi podczas kontroli nieprawidłowościami.

Zakład, pismem z dnia 16 października 2015r., poinformował PPIS w Żarach o złożeniu zlecenia na wykonanie pomiarów środowiska pracy do Laboratorium Badanie Środowiska Pracy „ESKORD” s.c. Elżbieta Kowala, Władysław Kowala, ul. Księcia Józefa Poniatowskiego 9 w Żaganiu i przedstawił w załączeniu pismo z ww. Laboratorium dotyczące przyjęcia zlecenia do realizacji.

Pismem z dnia 23 października 2015r. PPIS w Żarach zawiadomił o zakończeniu postępowania administracyjnego w związku ze stwierdzonymi podczas kontroli nieprawidłowościami.

Zakład, pismem z dnia 3 listopada 2015r., poinformował o wynikach pomiarów hałasu i zapylenia, w związku z czym dnia 10 listopada 2015r. upoważnieni pracownicy przeprowadzili kontrolę sprawdzającą potwierdzającą usunięcie uchybień zawartych w protokole kontroli z dnia 8 października 2015r.

W dniu 12 listopada 2015r. PPIS w Żarach wydał decyzję o umorzeniu postępowania wszczętego w sprawie stwierdzonych podczas kontroli uchybień.

Jednocześnie PPIS w Żarach zawiadomił stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie opłaty za czynności kontrolne zakończone wydaniem w dniu 2 grudnia 2015r. decyzji płatniczej. Decyzja płatnicza została wydana po uprawomocnieniu się decyzji merytorycznej.

W aktach zakładu znajduje się metryka sprawy, w której widnieje: data podjętej czynności; oznaczenie osoby podejmującej daną czynność; określenie podejmowanej czynności; wskazanie identyfikatora dokumentu w aktach sprawy, do którego odnosi się dana czynność.

Przedmiotem działania zakładu jest

Dnia 11 sierpnia 2015r. upoważnieni pracownicy PSSE w Żarach przeprowadzili kontrolę w zakresie realizacji oceny narażenia pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia występujące w środowisku pracy, w tym: dokumentacji oceny ryzyka zawodowego związanego z wykonywanymi pracami w zakładzie, wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia, rejestrów czynników szkodliwych dla zdrowia oraz kart badań i pomiarów tych czynników, zaświadczeń lekarskich dotyczących badań profilaktycznych pracowników. W wyniku kontroli stwierdzono:

- brak oceny ryzyka zawodowego na stanowisku sprzątaczkii,
- brak spisu niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych stosowanych przez osobę sprząającą,

- brak przy apteczce instrukcji udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku oraz wykazu przeszkolonych w jej udzielaniu.

Dnia 18 sierpnia 2015r. wysłano, za potwierdzeniem odbioru, zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego w związku ze stwierdzonymi podczas kontroli nieprawidłowościami, a w dniu 28 sierpnia 2015r. zawiadomienie o zakończeniu postępowania administracyjnego w związku ze stwierdzonymi podczas kontroli nieprawidłowościami.

Strona pismem z dnia 1 września 2015r. powiadomiła PPIS w Żarach o sposobie usunięcia uchybień stwierdzonych podczas kontroli, w związku z czym dnia 8 września 2015r. upoważnieni pracownicy przeprowadzili kontrolę sprawdzającą usunięcie uchybień, w wyniku której stwierdzili, że ww. uchybienia zostały usunięte.

W związku z powyższym PPIS w Żarach wydał w dniu 10 września 2015r. decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie stwierdzonych podczas kontroli w dniu 11 sierpnia 2015r. uchybień oraz zawiadomił stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie opłaty za czynności kontrolne. Decyzja płatnicza została wydana dnia 6 października 2015r., po uprawomocnieniu się decyzji merytorycznej.

W aktach zakładu znajduje się metryka sprawy, w której widnieje: data podjętej czynności; oznaczenie osoby podejmującej daną czynność; określenie podejmowanej czynności; wskazanie identyfikatora dokumentu w aktach sprawy, do którego odnosi się dana czynność.

B. Ocena prawidłowości prowadzenia postępowań w sprawach chorób zawodowych.

W sprawach chorób zawodowych prowadzone są następujące rejestry: rejestr zgłoszonych przypadków chorób zawodowych, rejestr decyzji negatywnych, rejestr stwierdzonych chorób zawodowych PSSE Żary.

Zgodnie z zaleceniami po kontroli przeprowadzonej dnia 23 kwietnia 2012r. (wystąpienie pokontrolne z dnia 21 maja 2012r. znak sprawy: NS.HP.9020.13.6.2012) obecnie rejestracja zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej oraz wszczęcie postępowania administracyjnego dokonywane są niezwłocznie po otrzymaniu informacji o podejrzeniu choroby zawodowej. Dane zgodne są ze sprawozdawczością statystyczną.

Ustalono, że w 2012r. do PSSE w Żarach wpłynęło 8 zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej, z czego dwa zgłoszenia zostały przekazane do Wojskowego Ośrodka Medycyny Prewencyjnej we Wrocławiu. Wydano 7 decyzji o stwierdzeniu boreliozy jako choroby zawodowej oraz jedną decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (astmy oskrzelowej). W 2013r. wpłynęło 7 zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej, wydano 5 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej (3 boreliozy, nowotwór pęcherza moczowego, zespół cieśni w obrębie nadgarstka) oraz 3 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (zespół wibracyjny postaci mieszanej, ubytek słuchu spowodowany hałasem, choroba narządu głosu). Zawieszono jedno postępowanie w sprawie podejrzenia astmy oskrzelowej jako choroby zawodowej (postanowienie nr ONS.9.HP.721.6A.2013.3.2014). W 2014r. wpłynęło 6 zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej. Wydano 4 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej (2 boreliozy, kontaktowe zapalenie skóry z podrażnienia, przewlekłe zapalenie nadkłykcia kości ramiennej) oraz jedną decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (alergiczne kontaktowe zapalenie skóry). Zawieszono jedno postępowanie w sprawie podejrzenia boreliozy jako choroby zawodowej (postanowienie nr ONS.8.HP.721.1.2A.2014). W 2015r. wpłynęło 6 zgłoszeń

podejrzenia choroby zawodowej. Do dnia kontroli wydano jedną decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej (wyprysk alergiczny kontaktowy pochodzenia zawodowego w wywiadzie). Ustalono, że w pozostałych sprawach strony informowane były o przyczynie zwłoki i wskazywano nowy termin załatwienia sprawy.

W trakcie kontroli pracownik kontrolowanej Sekcji okazał segregator zatytułowany „skierowania na badania, zgłoszenia podejrzenia chorób zawodowych 2007-2011”, w którym znajdowały się zgłoszenia podejrzenia chorób zawodowych i skierowania na badania w związku z podejrzeniem choroby zawodowej z lat 1999-2007, w tym skierowanie na badania 24 pracowników w związku z podejrzeniem boreliozy jako choroby zawodowej z powodu pozytywnych wyników badań w kierunku boreliozy (pismo PPIS w Żarach z dnia 28 września 2007r. znak: HP.721/5-28/2007).

Wobec braku w przedłożonym rejestrze zgłoszonych przypadków chorób zawodowych do PSSE w Żarach adnotacji o sposobie rozstrzygnięcia niektórych spraw, pismem z dnia 22 grudnia 2015r. znak: HP.1611.5.2015 oraz z dnia 21 stycznia 2016r. znak: HP.1611.5.2015 zwrócono się do PPIS w Żarach o złożenie dodatkowych wyjaśnień. W piśmie z dnia 29 grudnia 2015r. znak: HP.738.14.2015 PPIS w Żarach wyjaśnił, że aktualny rejestr zgłoszonych przypadków chorób zawodowych został założony w 2007r., gdzie od tego czasu do listopada 2011r. sprawy chorób zawodowych prowadzone były przez osoby niepracujące już w PSSE w Żarach. Do kwietnia 2012r. postępowanie w sprawie chorób zawodowych wszczynane było po otrzymaniu orzeczenia lekarskiego z jednostki orzeczniczej I stopnia. Kontrola przeprowadzona przez pracowników WSSE w Gorzowie Wlkp. dnia 23 kwietnia 2012r. wykazała, że taki tok postępowania jest niewłaściwy. W związku z tym, zgodnie z zaleceniem pokontrolnym rejestracja zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej oraz wszczęcie postępowania dokonywane były i są w dalszym ciągu niezwłocznie po otrzymaniu informacji o podejrzeniu choroby zawodowej. Zaznaczono, że w zaleceniach pokontrolnych nie było wówczas mowy o cofaniu się do spraw z lat 1999-2011. Następnie w piśmie z dnia 11 stycznia 2016r. znak: HP.738.14.2015 PPIS w Żarach wyjaśnił, że dnia 11 stycznia 2007r. wpłynęły do PSSE w Żarach zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej - boreliozy (poz. 26 wykazy chorób zawodowych) 25 pracowników. Zgłoszenia dokonał pracodawca. W stosunku do wymienionych w w/w piśmie osób przeprowadzono oceny narażenia zawodowego w zakładzie pracy i sporządzono karty oceny narażenia zawodowego. Dnia 28 września 2007r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żarach skierował pracowników, których dotyczyło zgłoszenie na badania w celu rozpoznania choroby zawodowej. Aktualnie 5 spraw zakończono decyzją o chorobie zawodowej. Wskazano, że w opisanych przypadkach wpłynęły do PPIS w Żarach orzeczenia lekarskie i w jednym przypadku toczy się aktualnie postępowanie. Dodatkowo w piśmie z dnia 25 stycznia 2016r. znak: HP.738.14.2015 PPIS w Żarach wyjaśnił, że w segregatorze oznakowanym jako skierowania na badania i zgłoszenia podejrzenia chorób zawodowych w latach 2007-2011, oprócz omawianych w piśmie z dnia 11 stycznia 2016r. przypadków znajdują się 22 zgłoszenia i skierowania z lat 1999-2005. W 13 przypadkach sprawy zakończono decyzją o stwierdzeniu choroby zawodowej, a w 4 przypadkach decyzją o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. W pozostałych 5 przypadkach (z czego jeden dotyczy pracownika MSWiA), PPIS w Żarach nie podejmował działań w związku z brakiem orzeczenia lekarskiego z jednostki orzeczniczej I stopnia.

Ponadto w trakcie kontroli zapoznano się z aktami w sprawie podejrzenia choroby zawodowej - nowotwór pęcherza moczowego (poz. 17.5 wykazu chorób zawodowych), zakończonego wydaniem decyzji z dnia 14 maja 2013r. nr ONS.155.HP.720.4.2013 o stwierdzeniu choroby zawodowej. Stwierdzono, że zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej dokonał specjalista medycyny pracy z Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Zielonej Górze (data wpływu do PSSE w Żarach – 27 września 2012r.). Pismami z dnia 28 września 2012r. i 26 listopada 2012r., zawiadomiono strony o wszczęciu postępowania administracyjnego. Pismem z dnia 7 listopada 2012r. znak: KD/P/422/107/12 Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Zielonej Górze zwrócił się do PPIS w Żarach o dokonanie oceny narażenia przez cały okres pracy zawodowej, pod kątem narażenia na związki rakotwórcze mogące wywołać nowotwór pęcherza moczowego. Pismem z dnia 27 listopada 2012r. znak: HP-72/ON/42012 PPIS w Żarach wystąpił do PPIS w Żaganiu o przeprowadzenie oceny narażenia zawodowego u pracodawcy prowadzącego działalność na obszarze objętym zakresem działania. Pismem z dnia 27 grudnia 2012r. znak: HP-720/W/4/2012 pracownik, którego dotyczyło zgłoszenie został wezwany do złożenia wyjaśnień w sprawie. Wyjaśnienia zostały złożone w siedzibie PSSE w Żarach dnia 16 stycznia 2013r. co zostało udokumentowane. Wyjaśniono przebieg zatrudnienia a także zebrano informacje na temat czynników pozazawodowych. Następnie pracownik Sekcji sporządził kartę oceny narażenia w związku z podejrzeniem choroby zawodowej, która została przesłana do WOMP w Zielonej Górze. Dnia 26 kwietnia 2013r. WOMP w Zielonej Górze wydał orzeczenie lekarskie nr KD/O/422/15/13 o rozpoznaniu choroby zawodowej. Jednostka orzecznicza posiadała również informacje o narażeniu przekazane przez pracodawcę, co wynika z pisma z dnia 12 października 2012r. znak: HOS 37/12. Pismem z dnia 6 maja 2013r. znak: HP.721.4.C.2012.2.2013 (za potwierdzeniem odbioru) strony postępowania zostały zawiadomione o zakończeniu postępowania i możliwości zapoznania się z aktami w sprawie. W niniejszej sprawie strony postępowania informowane były o przyczynie niezafatwienia sprawy w terminie ustawowym i wskazywano nowy termin załatwienia sprawy. Dnia 14 maja 2013r. została wydana decyzja nr ONS.155.HP.720.4.2013 o stwierdzeniu choroby zawodowej wymienionej pod poz. 17.5 wykazu chorób zawodowych. Następnie pracownik Sekcji sporządził i wysłał kartę stwierdzenia choroby zawodowej do Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi. W piśmie z dnia 2 lutego 2016r. znak: HP.738.14.2015 PPIS w Żarach udzielił wyjaśnień, że zakład pracy, z którym wiąże się wystąpienie choroby zawodowej objęty jest nadzorem od 2013r. a w dniu 31 lipca 2014r. przeprowadzono kontrolę w zakresie realizacji ogólnych wymogów w kontrolowanym zakładzie.

W trakcie kontroli zapoznano się również z aktami w sprawie podejrzenia choroby zawodowej - boreliozy u pracownika. Stwierdzono, że zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej (data wpływu do PSSE w Żarach – 30 stycznia 2014r.) dokonał lekarz medycyny pracy - specjalista chorób zakaźnych ze Szpitala Wojewódzkiego w Zielonej Górze na podstawie dodatknych wyników badań serologicznych w kierunku boreliozy. Strony postępowania pismami z dnia 6 lutego 2014r. zostały zawiadomione o wszczęciu postępowania administracyjnego. Następnie postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2014r. nr ONS8HP.721.1.2A.2014r. postępowanie zostało zawieszono. W uzasadnieniu postanowienia wskazano, że decyzja o stwierdzeniu bądź braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej nie może być wydana w ustawowym terminie, gdyż nie otrzymano z WOMP w Zielonej Górze orzeczenia

lekarzkiego, od którego rozpatrzenia, jako zagadnienia wstępnego, zależy wydanie decyzji w przedmiotowej sprawie, na co wskazuje art. 97 § 1 pkt 4 Kodeksu postępowania administracyjnego, w myśl którego organ administracji publicznej zawiesza postępowanie, gdy rozpatrzenie sprawy i wydanie decyzji zależy od uprzedniego rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego przez inny organ lub sąd. Strony nie wniosły zażalenia na w/w postanowienie.

Akta skontrolowanych spraw zawierają metryki sprawy. W kolumnie nr 3 metryki wskazano tylko jedną osobę podejmującą czynności w sprawie, choć jak wynika z akt sprawy oraz informacji zebranych w trakcie kontroli, czynności podejmowane były również przez inne osoby.

5.1. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta:

A. Ocena prawidłowości prowadzenia nadzoru nad warunkami pracy.

Kontrole przeprowadzane są w sposób wnikliwy. Pracownicy wykazują dobrą znajomość zagadnień z zakresu higieny pracy, zaangażowanie i staranność. Zakłady pracy są zawiadamiane o zamiarze przeprowadzenia kontroli zgodnie z przepisami ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Pracownicy podczas kontroli posiadają upoważnienia jednorazowe do przeprowadzenia kontroli w określonym zakładzie pracy, dokonują wpisu do książki kontroli. Protokoły kontroli oraz załączniki sporządzane są na właściwych formularzach i akceptowane przez przełożonego. Po stwierdzeniu nieprawidłowości wysyłane są do strony zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego zgodnie z art. 61 § 4 kpa oraz zawiadomienia o zakończeniu postępowania dowodowego zgodnie z art. 10 § 1 kpa. W dalszej kolejności wydawane są decyzje administracyjne ustalające opłatę i obowiązek jej uiszczenia oraz decyzje nakazujące wykonanie obowiązków z podaniem terminu ich realizacji. Decyzje administracyjne zawierają niezbędne elementy m.in. uzasadnienie prawne i faktyczne. Decyzje administracyjne ustalające opłatę i obowiązek jej uiszczenia, są wydawane po uprawomocnieniu się decyzji merytorycznej. W przypadku zgłoszenia przez pracodawcę usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli przed wydaniem decyzji merytorycznej (po wszczęciu postępowania administracyjnego) wydaje się decyzję umarzającą postępowanie administracyjne.

B. Ocena prawidłowości prowadzenia postępowań w sprawach chorób zawodowych.

W świetle obowiązujących przepisów (art. 4. ust.1 pkt 5, art. 5 pkt 4a ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej) do zakresu działania PIS w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego oraz zapobiegania i zwalczania chorób, o których mowa w art. 2 cyt. wyżej ustawy, należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w tym warunków zdrowotnych środowiska pracy a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych związanych z warunkami pracy, a także wydawanie decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej lub decyzji o braku podstaw do jej stwierdzenia. Postępowanie administracyjne zakończone decyzją z dnia 14 maja 2013r. Nr ONS.155.HP.720.4.2013 zostało przeprowadzone na podstawie obowiązujących przepisów tj. Kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie chorób zawodowych i rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie sposobu dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób. Podstawą wydania decyzji był materiał dowodowy, w tym ocena narażenia zawodowego oraz orzeczenie lekarskie wydane przez uprawnioną jednostkę

orzecznicy. W trakcie dochodzenia epidemiologicznego kierowano się aktualną wiedzą w niniejszym zakresie. Czynności podejmowane były bez zbędnej zwłoki.

W odniesieniu do zawieszono postępowania administracyjnego z powodu braku orzeczenia lekarskiego (postanowienie z dnia 25 kwietnia 2014r. Nr ONS 8 HP.721.1.2A.2014), od którego, jak wskazano w uzasadnieniu, jako zagadnienia wstępnego zależy wydanie decyzji w przedmiotowej sprawie, należy zauważyć, iż w świetle orzecznictwa sądów administracyjnych w sprawie o stwierdzenie choroby zawodowej orzeczenie lekarskie jest obligatoryjnym składnikiem materiału dowodowego, natomiast nie stanowi zagadnienia wstępnego w rozumieniu art. 97 § 1 pkt 4 Kpa, nie ma bowiem charakteru zagadnienia prawnego, a jest szczególnym dowodem podlegającym regułom postępowania dowodowego, w tym ocenie organu decyzyjnego. Lekarz jednostki orzeczniczej wydający to orzeczenie nie jest „innym organem” w rozumieniu art. 97 § 1 pkt 4 Kpa (por. wyrok WSA w Białymstoku z dnia 16.03.2006r. sygn. akt. II SA/Bk 1011/05). Przed, ani po zawieszeniu postępowania, nie wezwano jednostki orzeczniczej, do której skierowano pracownika na badania w związku z podejrzeniem choroby zawodowej, do wydania orzeczenia w określonym terminie, ani też nie przeprowadzono postępowania wyjaśniającego, z jakiego powodu orzeczenia nie wydano. Jak wynika z uzyskanych wyjaśnień PPIS w Żarach zawartych w pismach z dnia 11 stycznia 2016r., 25 stycznia 2016r. i 2 lutego 2016r., nie podjęto także działań w związku z brakiem wydania przez jednostki orzecznicze 20 orzeczeń lekarskich, po skierowaniu w 2007r. 25 pracowników leśnych na badania do Szpitala Wojewódzkiego Oddział Zakaźny w Zielonej Górze i spraw dotąd nie zakończono wydaniem decyzji. Ponadto nie prowadzono postępowania administracyjnego w 4 przypadkach w związku z dokonanymi zgłoszeniami z dnia 28 października 1999r. (podejrzenie zawodowego uszkodzenia słuchu), 19 stycznia 2000r. (podejrzenie hepatopatii wywołanej przez wirus zapalenia wątroby typu B i C), 21 listopada 2000r. (podejrzenie zespołu bólowego korzeniowego po operacji przepukliny) oraz 19 września 2000r. (podejrzenie zespołu wibracyjnego postaci kostno-stawowej). Nie ustalono również, czy przekazano sprawę do właściwego organu po otrzymaniu skierowania na badania z dnia 10 lutego 2007r. - wystawionego przez Zespół Inspekcji Sanitarnej MSWiA do WOMP w Zielonej Górze w związku z podejrzeniem choroby zawodowej u pracownika zatrudnionego na stanowisku

Podkreślenia wymaga, iż zawiadomienie strony o wszczęciu postępowania (art.61 Kpa) ma określony cel, którym jest przede wszystkim poinformowanie stron o tym, iż wszczęto postępowanie administracyjne, w którym może zachodzić potrzeba obrony ich praw. W świetle przepisu § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie chorób zawodowych, skierowanie pracowników, u których podejrzewa się chorobę zawodową przez właściwego inspektora sanitarnego do jednostki orzeczniczej wskazanej w § 5 ust. 2 cyt. rozporządzenia, a następnie sporządzenie oceny narażenia zawodowego należy ocenić jako wszczęcie postępowania w sprawie choroby zawodowej (mimo braku formalnego pisma w tej sprawie), które winno zakończyć się wydaniem decyzji, na podstawie zebranego materiału dowodowego (§ 8). Nie może być usprawiedliwieniem dla organu, na którym to spoczywa obowiązek zakończenia postępowania wydaniem decyzji, niewydanie opinii przez inny podmiot bowiem wyłącznie na organie spoczywa obowiązek skutecznego prowadzenia sprawy, zmierzającego do jej zakończenia w wymaganych terminach. Należy zauważyć, iż w trakcie kontroli przeprowadzonej dnia

3 kwietnia 2012r. (obejmującej okres prowadzonych spraw w latach 2010-2011) nie okazano segregatora, w którym były zgłoszenia i skierowania na badania z lat 1999-2007, pomimo to zwrócono m.in. uwagę (co odnotowano w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 21 maja 2012r.) odnośnie obowiązku przestrzegania terminów załatwiania spraw określonych w art. 35 Kpa oraz obowiązku wynikającym z art. 36 Kpa tj. zawiadamiania stron o każdym przypadku niezakończenia sprawy w wyznaczonym terminie - również z powodu zwłoki z przyczyn niezależnych od organu. Co prawda mając na uwadze zakres kontroli nie zalecono wprost cofania się do spraw, w których zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej dokonano przed 2010r., to jednak uwagi i zalecenia pokontrolne w niniejszym zakresie należało analogicznie odnieść do wszystkich nie zakończonych spraw, a nie tylko do spraw, w których zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej dokonano po kontroli. Nieprzeprowadzenie i niezakończenie wszczętych postępowań administracyjnych w związku ze zgłoszonymi przypadkami podejrzeń chorób zawodowych w latach 1999-2007 należy ocenić jako nieprawidłowe, bowiem od wyników tych postępowań zależą działania zapobiegawcze.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żarach po otrzymaniu projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 22 lutego 2016r., w piśmie z dnia 1 marca 2016r. złożył wyjaśnienia odnośnie stwierdzonych nieprawidłowości wskazanych w pkt 5.2.1 i pkt 5.2.3, które w ocenie Kierownika ds. kontroli stanowią powielenie składanych wcześniej wyjaśnień w niniejszym zakresie. Poza tym PPIS w Żarach nie zgłaszał zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 22 lutego 2016r. Nadmienić należy, iż stwierdzone nieprawidłowości odnośnie sporządzonych metryk spraw odnoszą się tylko do wskazanych wyżej akt spraw (prowadzonych przed wydaniem zalecenia dotyczącego prawidłowego prowadzenia metryk sprawy ujętego w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 21 kwietnia 2015r. z kontroli przeprowadzonej w dniu 16 grudnia 2014r.).

5.2. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

1. Bierne oczekiwanie na wydanie orzeczeń lekarskich i brak wydania rozstrzygnięcia w 24 przypadkach dokonanych zgłoszeń podejrzenia chorób zawodowych w latach 1999-2007, w tym nie informowanie stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania. Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości jest brak należytego nadzoru i zła organizacja pracy związana z odejściem kilku pracowników z Sekcji i nie przekazaniem niezakończonych spraw obecnym pracownikom. Skutkiem stwierdzonych nieprawidłowości może być wniesienie przez strony postępowania zażalenia na niezakończenie sprawy w terminie określonym w art. 35 Kpa lub przewlekłe prowadzenie postępowania (art. 37 Kpa) albo skargi na zaniedbanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwy organ albo przez jego pracowników, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe lub biurokratyczne załatwianie spraw (art. 227 Kpa).
2. Nieuzasadnione zawieszenie dwóch postępowań w sprawach chorób zawodowych, z powodu błędnej interpretacji przepisu prawa tj. art. 97 § 1 pkt 4 Kpa. Skutkiem stwierdzonych nieprawidłowości może być wniesienie przez strony postępowania zażalenia na niezakończenie sprawy w terminie określonym w art. 35 Kpa lub przewlekłe prowadzenie postępowania (art. 37 Kpa) albo skargi na zaniedbanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwy organ albo przez jego pracowników, naruszenie

praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe lub biurokratyczne załatwianie s
(art. 227 Kpa).

6. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania PSSE:

1. Prowadzić postępowania w sprawach chorób zawodowych terminowo, nie doprowadzając do stanu przewlekłości i bezczynności, w zgodzie w obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, dążąc do ich zakończenia poprzez wydanie odpowiedniego aktu administracyjnego.

7. Informacje o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia należy przekazać w terminie: 31.12.2016r., zgodnie z załącznikiem do niniejszego wystąpienia (formularz nr PK/WSSE-01-06).

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz dla PPIS w Żarach, drugi dla LPWIS. Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

W toku kontroli zgromadzono akta ponumerowane od 1 do 65.

STARSZY ASYSTENT

17.03.2016v
mgr inż. Kinga Przysiecka
(data, podpis osób kontrolujących)

STARSZY ASYSTENT

mgr inż. Grażyna Brajak

KIEROWNIK
ODDZIAŁU HIGIENY PRACY

17.03.2016
mgr inż. Robert Michna
(data, podpis i pieczęć Kierownika
komórki organizacyjnej)

KIEROWNIK
Działu Nadzoru Sanitarnego

17.03.16
mgr inż. Jolanta Musiała
(data, podpis Kierownika
do spraw kontroli)

LUBUSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI
INSPEKTOR SANITARNY

21.03.16
mgr inż. Marzowita Wilk
(data, podpis i pieczęć LPWIS)
mgr inż. Marzowita Wilk
specjalista epidemiolog

*podać nazwę komórki organizacyjnej